

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA

REPUBLIKA HRVATSKA

Broj: 711-I-1972-M-216/17-04-17

Zagreb, 14. studenoga 2017.g.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo) na temelju članka 30. stavka 1. podstavka 2. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11., 12/12., 126/12., 48/13. i 57/15., u dalnjem tekstu: ZSSI), **na zahtjev dužnosnika Boris Miloševića, zastupnika u Hrvatskom saboru, za davanjem mišljenja Povjerenstva**, na 199. sjednici, održanoj 14. studenoga 2017. g., daje sljedeće

MIŠLJENJE

Dužnosnik Boris Milošević, zastupnik u Hrvatskom saboru, može kao privatna osoba, nakon podnesenog zahtjeva poslovnoj banci koja utvrđuje ispunjava li podnositelj zahtjeva uvjete za davanje kredita, a na temelju odluke kojom Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama (u dalnjem tekstu: APN) utvrđuje da su ispunjeni uvjeti za subvencioniranje stambenih kredita propisani odredbama Zakona o subvencioniranju stambenih kredita, ostvariti pravo na subvencioniranje s obzirom da iz očitovanja APN-a proizlazi da su sredstva koja su osigurana u državnom proračunu za navedenu svrhu, dostatna za subvencioniranje svih uredno zaprimljenih zahtjeva.

Obrazloženje

Dužnosnik Boris Milošević podnio je 9. listopada 2017.g. zahtjev za davanjem mišljenja Povjerenstva koji je u knjigama ulazne pošte zaprimljen pod poslovnim brojem 711-U-6261-M-216/17-01-3, povodom kojeg se vodi predmet broj: M-216/17. Člankom 3. stavkom 1. podstavkom 3. ZSSI-a propisano je da su zastupnici u Hrvatskom saboru dužnosnici u smislu odredbi ZSSI-a, stoga je Boris Milošević povodom obnašanja navedene dužnosti obvezan postupati sukladno odredbama ZSSI-a. Člankom 6. stavkom 1. i stavkom 2. ZSSI-a propisano je da su dužnosnici dužni u slučaju dvojbe li je neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti zatražiti mišljenje Povjerenstva, koje je potom dužno na zahtjev dužnosnika dati obrazloženo mišljenje u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva.

U zahtjevu dužnosnik navodi da kao fizička osoba razmatra opciju korištenja mjere subvencioniranja stambenih kredita kojom se hrvatskim državljanima želi olakšati stambeno zbrinjavanje kroz otplate dijela stambenog kredita te da su uvjeti subvencioniranja propisani Zakonom o subvencioniranju stambenih kredita („Narodne novine“ broj 65/17.) i Naputkom o načinu rada Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama u provedbi Zakona o subvencioniranju stambenih kredita ("Narodne novine" broj 76/17).

Dužnosnik nadalje navodi da je APN 1. rujna 2017.g., objavio u javnim glasilima i „Narodnim novinama“ oglas o početku subvencioniranja stambenih kredita te da su se zahtjevi počeli predavati od 4. rujna 2017.g. Uvjeti za dobivanje subvencije stambenih kredita su jednostavni, s obzirom da se mogu prijaviti hrvatski državlјani koji nisu stariji od 45 godina, koji ispunjavaju uvjete za dobivanje stambenog kredita koje utvrđuje kreditna institucija te koji, isto kao i njihovi izvanbračni partneri, supružnici i neformalni životni partneri, u vlasništvu nemaju nekretninu, odnosno koji u vlasništvu imaju samo jednu nekretninu ali je prodaju radi kupnje veće, a subvencija iznosi polovicu mjesecnih obroka ili anuiteta prve četiri godine otplate kredita. Broj subvencioniranih kredita je ograničen te se subvencija kredita odobrava prema vremenu zaprimanja potpunog zahtjeva u APN-u, a u slučaju više istodobno podnesenih zahtjeva, odobravanje će početi od zahtjeva s manjim iznosom traženog kredita. Dužnosnik ističe da se povećao broj planiranih odobrenih zahtjeva i da se rok za podnošenje zahtjeva za subvencioniranje kredita produžio te da je pronašao odgovarajući stan i s poslovnom bankom dogovarao kreditne uvjete radi mogućnosti korištenja navedene mjere subvencioniranja kredita, iz kojeg je razloga putem Zagrebačke banke d.d. podnio zahtjev za subvencioniranje kredita mjesec dana nakon otvaranja roka za podnošenje zahtjeva. Dužnosnik napominje da je predaju zahtjeva APN-u obavila Zagrebačka banka d.d. te da u trenutku podnošenja zahtjeva za mišljenjem nema saznanja je li zahtjev za subvencioniranjem odobren, dok je rok za prijavu još uvijek otvoren kao i da stambeno pitanje svakako namjerava riješiti kupnjom stana bez obzira na mogućnost korištenja iste mjere radi čega je dužnosnik sklopio predugovor s prodavateljem. Dužnosnik traži mišljenje Povjerenstva kako postupiti u opisanoj situaciji u svrhu sprječavanja sukoba interesa ili povrede načela obnašanja javnih dužnosti.

Na službenim internetskim stranicama APN-a objavljeno je 28. kolovoza 2017.g. da se zahtjevi za subvencioniranje kredita u APN-u zaprimaju od 4. rujna 2017.g. u vremenu od 7:30 do 16:30 sati, dok je na navedenim stranicama 4. rujna 2017.g. objavljeno da je APN započeo primati zahtjeve za subvencioniranje stambenih kredita te da je do 12 sati zaprimljeno 948 zahtjeva iz svih deset kreditnih institucija – banaka s kojima su sklopljeni ugovori o davanju subvencioniranih kredita. Postupak zaprimanja zahtjeva nastavlja se i dalje te je 11. listopada 2017.g. objavljeno da prestaje subvencioniranje stambenih kredita zaključno s 13. listopada 2017.g. kao i da će se zahtjevi zaprimljeni do 13. listopada 2017.g. do 16,00 sati razmatrati prema vremenu zaprimanja potpunih zahtjeva u APN-u, a odobrat će se do utroška planiranih sredstava.

Postupajući po zahtjevu dužnosanika, Povjerenstvo je od APN-a dopisom od 13. listopada 2017.g. zatražilo očitovanje koliko iznosi predviđeni iznos sredstava APN-a za subvencioniranje stambenih kredita fizičkim osobama sukladno Zakonu o subvencioniranju stambenih kredita te koliko je do dana primitka toga dopisa zaprimljeno prijava za subvencioniranje odnosno jesu li ukupno planirana sredstva za navedenu namjenu dostatna za subvencioniranje kredita po svim zaprimljenim prijavama.

Na zahtjev Povjerenstva APN je dostavio očitovanje od 26. listopada 2017.g. u kojem se navodi da su za subvencioniranje stambenih kredita osigurana sredstva u iznosu od 42.000.000,00 kn za opterećenje u 2018.g. te da će ista sredstva biti dosta na za sve zaprimljene zahtjeve koji u cijelosti udovoljavaju uvjetima iz Zakona o subvencioniranju stambenih kredita kao i da je od početka provedbe navedene mjere do 13. listopada 2017.g. u 16,00 sati kada je, sukladno objavljenom oglasu prestalo zaprimanje zahtjeva, u APN-u evidentiran primitak ukupno 2399 zahtjeva.

Člankom 7. Zakona o subvencioniranju stambenih kredita propisano je da se subvencioniranje kredita koji građanin uzima od kreditne institucije za kupnju stana ili kuće odnosno za gradnju kuće radi rješavanja svojeg stambenog pitanja pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom odobrava građaninu s prebivalištem na području Republike Hrvatske koji ispunjava uvjete za dobivanje stambenog kredita koje utvrđuje kreditna institucija, koji u trenutku podnošenja zahtjeva kreditnoj instituciji nije stariji od 45 godina te koji, odnosno čiji bračni ili izvanbračni drug, životni partner ili neformalni životni partner u vlasništvu nema stan, odnosno kuću ili koji u vlasništvu ima samo jedan stan ili kuću koju prodaje radi kupnje većeg stana ili kuće odnosno gradnje kuće zbog potreba vlastitog stanovanja. Člankom 9. istog Zakona propisano je da se subvencioniranje odobrava za kredit čiji iznos ne prelazi 100.000,00 eura u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem deviznom tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate kredita i čiji rok otplate nije kraći od 15 godina, s time da stambeni kredit može biti veći od navedenog iznosa, ali se u tom slučaju njegova razlika ne subvencionira. Člankom 11. istog Zakona propisano je da se kredit koji građanin uzima od odabrane kreditne institucije za kupnju stana ili kuće odnosno za gradnju kuće radi rješavanja svojeg stambenog pitanja subvencionira sredstvima iz proračuna Republike Hrvatske koja se odobravaju korisniku kredita na način da se tim sredstvima plaća polovica mjesecnih obroka ili anuiteta prve četiri godine njegove otplate. Efektivna kamatna stopa (EKS) na kredit članka prve četiri godine njegove otplate ne može biti viša od 3,75 % godišnje.

Člankom 15. stavkom 1. Zakona o subvencioniranju stambenih kredita propisano je da se zahtjev za subvencioniranje kredita zajedno sa zahtjevom za stambeni kredit podnosi odabranoj kreditnoj instituciji, s time da je prema članku 16. stavku 1. odabrana kreditna institucija dužna u roku od osam dana od dana uredno podnesenog zahtjeva odlučiti ispunjava li podnositelj zahtjeva uvjete za davanje kredita utvrđene odredbama navedenog Zakona. Ova odluka mora sadržavati ukupni iznos kredita i plan otplate kredita. Prema stavku 2. istog članka, odluku kojom se utvrđuje da podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete za davanje kredita, zajedno s dokumentima odabrana kreditna institucija, bez odgađanja, dostavlja APN-u.

Člankom 17. stavkom 1. Zakona o subvencioniranju stambenih kredita propisano je da odluku o odobravanju subvencioniranja kredita donosi APN nakon što uvidom u odluku i dokumentaciju koju mu je dostavila odabrana kreditna institucija, utvrdi da su za to ispunjeni uvjeti propisani istim Zakonom.

Člankom 18. Zakona o subvencioniranju stambenih kredita propisano je da se subvencioniranje kredita odobrava prema vremenu zaprimanja potpunog zahtjeva u APN-u, a u slučaju dvaju ili više zahtjeva za subvencioniranje kredita koji su podneseni, odnosno upotpunjeni istodobno, zahtjevi se odobravaju počevši od zahtjeva s manjim iznosom traženog kredita tako da se zadnji razmotri zahtjev s najvećim iznosom. Člankom 19. stavkom 1. istog Zakona propisano je da se subvencioniranje kredita odobrava do iznosa sredstava osiguranih za tu svrhu u državnom proračunu, prema raspodjeli sredstava koju će ministar utvrditi odlukom.

Povjerenstvo tumači da se u postupku sudjelovanja u programu subvencioniranog kreditiranja, dužnosnik Boris Milošević pojavljuje kao privatna osoba. Kao privatnoj osobi i građaninu Republike Hrvatske dužnosniku pripadaju sva prava kao i drugim građanima Republike Hrvatske, stoga dužnosnik načelno u privatnom svojstvu može sudjelovati u programu APN-a kako bi osigurao stambeno zbrinjavanje svoje obitelji, ukoliko zadovoljava propisane kriterije.

Međutim, prilikom ostvarivanja prava koja imaju kao i svi drugi građani, dužnosnike obvezuju zakonom propisana načela djelovanja, prvenstveno načelo da u obnašanju javnih dužnosti dužnosnici ne smiju svoj privatni interes staviti iznad javnog te da su zaštiti javnog interesa dužni dati prednost u odnosu na eventualno ostvarivanje svojih privatnih interesa te privatnih interesa povezanih osoba. Načela djelovanja obvezuju dužnosnike da u obnašanju javnih dužnosti postupaju časno, pošteno, savjesno i nepristrano, čuvajući vlastitu vjerodostojnost i dostojanstvo povjerene im dužnosti kao i povjerenje građana. Povjerenstvo tumači da iz ovih načela, proizlazi i obveza dužnosnika da u određenim okolnostima prihvate i ograničenja u ostvarivanju onih prava na koja bi načelno imali pravo kao i svi drugi građani.

Pri tome se ističe kako uvažavanje ograničenja i suzdržavanje od korištenja pojedinih prava, ne mora nužno proizlaziti iz izričito propisanih pravila, već iz primjene dobre prakse i visokih standarda etičnosti u obnašanju javnih dužnosti.

U konkretnom slučaju, Povjerenstvo utvrđuje kako dužnosnik ne stječe sredstva izravno od tijela vlasti u kojem obnaša javnu dužnost, stoga se u odnosu na pravo i postupak odobravanja subvencioniranja kredita od APN-a ne nalazi u situaciji sukoba interesa u smislu definicija iz članka 2. ZSSI-a.

Naime, dužnosnik Boris Milošević, povodom obnašanja dužnosti zastupnika u Hrvatskom saboru, ne nalazi se u položaju koji je nadređen u odnosu na direktora APN-a, već je direktoru kao čelniku tog tijela nadređena Vlada Republike Hrvatske, koja ga imenuje i razrješava.

Iz prikupljenih podataka i dokumentacije proizlazi da ukoliko se dužnosniku Borisu Miloševiću u konačnici odobri subvencionirani kredit APN-a, zbog odobravanja subvencioniranog kredita dužnosniku, neće biti isključen niti jedan drugi potencijalno zainteresirani kandidat, s obzirom da iz očitovanja APN-a proizlazi kako je u 2018.g. osiguran iznos od 42.000.000,00 kn, koji je dostatan za subvencioniranje svih 2399 uredno zaprimljenih zahtjeva.

Slijedom svega navedenog, Povjerenstvo smatra kako dužnosnik Boris Milošević, uz primjenu mjerodavnih zakonskih odredbi i pravila postupaka koji se mora provesti prije samog končanog odobravanja kredita, ukoliko ispunjava sve kriterije i pri tome čuvajući vlastiti integritet i povjerenje građana, može kao privatna osoba sudjelovati u programu subvencioniranja stambenih kredita kojeg provodi APN-a u svrhu rješavanja stambenog pitanja.

Nadalje, člankom 3. stavkom 1. podstavkom 35. ZSSI-a propisano da su ravnatelji agencija i direkcija Vlade Republike Hrvatske dužnosnici u smislu tog Zakona, stoga je i dužnosnik Slavko Čukelj, direktor APN-a obvezan postupati sukladno odredbama ZSSI-a te je u okviru obveza koje proizlaze iz ovog Zakona, u postupku odobravanja kredita po odredbama Zakona o subvencioniranu stambenih kredita, dužan posebno voditi računa da zahtjevi koji su podnijeli dužnosnici ispunjavaju sve pretpostavke propisane Zakonom o subvencioniranju stambenih kredita, jer bi suprotno postupanje moglo predstavljati povredu odredbi ZSSI-a ili povredu načela obnašanja javnih dužnosti.

Slijedom navedenog, Povjerenstvo je dalo mišljenje kako je navedeno u izreci ovoga akta.

Dostaviti:

1. Dužnosnik Boris Milošević, elektronička dostava
2. Objava na internetskoj stranici Povjerenstva
3. Pismohrana

